

Ričard Morgan

Digitalni ugljenik

Preveo
Goran Skrobonja

■ Laguna ■

Naslov originala

Richard Morgan

ALTERED CARBON

Copyright © Richard Morgan 2001

All rights reserved.

First published in Great Britain in 2001 by Gollancz

Translation Copyright © 2013 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Ovo je knjiga za mog oca i majku:

DŽONU

*zbog njegove gvozdene postojanosti i nepopustljive
velikodušnosti duha čak i kada se nađe licem u lice s
nedaćama*

i

MARGARET

*zbog užarenog besa koji obitava u saosećanju i
odbijanju da okrene leđa*

PROLOG

Dva sata pred zoru, sedeo sam u kuhinji oguljenih zidova i pušio jednu od Sarinih cigareta, osluškivao vrtlog i čekao. Milsport je odavno otišao na spavanje, ali tamo, na Rukavcu, struje su još zapljuskivale plićake i taj zvuk se provlačio praznim ulicama. Iz vrtloga se dizala fina izmaglica, padala na grad kao velovi od muslina i maglila kuhinjske prozore.

Hemijski budan, popisao sam petnaesti put te noći opremu na izbrazdanom drvenom stolu. Sarin šrapnelski pištolj hekler i koh mutno je svetlucao ispred mene pod slabim svetlom, sa drškom koja je zjapila otvorena i čekala magazin. Bilo je to oružje ubice, kompaktno i sasvim tiho. Magazini su ležali kraj njega. Ona je oko svakog obavila izolir-traku kako bi označila različitu municiju; zelena za uspavljivanje, crna za punjenje sa paukovim otrovom. Većina magazina bila je umotana u crno. Sara je prošle noći upotrebila dosta zelenih na čuvarima *Džemini biosistema*.

Moje oružje nije bilo toliko suptilno. Veliki srebrni smit i veson, i četiri preostale halucinogene granate. Tanka crvena linija oko svakog kanistera kao da se blago presijavala, naizgled spremna da se odvoji od metalnog kućišta i odlebdji kako bi se pridružila uvojcima dima koji su se dizali s moje cigarete.

Pomeranje i klizanje izmenjenih digitalnih oznaka, sporedni učinak tetrameta koji sam pazario tog popodneva dole, kod pristaništa. Obično ne pušim kad sam čist, ali iz nekog razloga tet u meni uvek izazove tu želju.

Čuo sam zvuk uprkos dalekoj rici vrtloga. Užurbano seckanje elisa po tkanju noći.

Ugasio sam cigaretu, blago neimpresioniran samim sobom, i prošao kroz spavaću sobu. Sara je spavala, u skupu niskofrekventnih sinusoida ispod jednog jedinog čaršava. Bujna vrana kosa prekrivala joj je lice, a jedna šaka dugih prstiju klonula joj je preko ivice kreveta. Dok sam stajao i posmatrao je, napolju se noć raspukla. Jedan orbitalni čuvar Harlanovog Sveta probno je pripucao na Rukavac. Grmljavina se s razdrmanog neba dokotrljala da zatrese prozore. Žena na krevetu se promeškolljila i uklonila kosu s očiju. Pogled od tečnog kristala pronašao me je i prikovao se za mene.

„Šta to gledaš?“, upitala je glasom promuklim od ostataka sna. Malo sam se osmehnuo.

„Daj, ne seri. Reci mi šta to gledaš.“

„Ništa posebno. Vreme je da pođemo.“

Ona podiže glavu i prepozna zvuk helikoptera. San joj skliznu s lica i ona se uspravi na krevetu.

„Gde je gvožđurija?“

Bila je to šala iz Korpusa.* Osmehnuo sam se, onako kako se osmehnete kad sretnete nekog starog prijatelja, i pokazao na sanduk u uglu prostorije.

„Donesi mi moj pištolj.“

„Razumem. Crno ili zeleno?“

„Crno. U ove ništarije imam poverenja koliko i u kurton od celofana.“

* Igra rečima: u originalu je *Where's the 'ware?*, pri čemu se prva i poslednja reč isto izgovaraju. (Prim. prev.)

U kuhinji sam napunio pištolj, bacio pogled na sopstveno oružje i ostavio ga tamo da leži. Umesto toga, uzeo sam jednu ručnu H-bombu i poneo je u drugoj ruci. Zastao sam na vratima i odmerio težinu oba oružja na dlanovima kao da pokušavam da odredim koje je teže.

„Želite li i ovu sitnicu uz svoju zamenu za falus?“

Sara podiže pogled ispod obešenog srpa crne kose koja joj je padala preko čela. Upravo je navlačila duge vunene čarape preko sjajnih butina.

„Tvoj je onaj sa dugom cevi, Tak.“

„Veličina nije...“

Oboje smo to čuli istovremeno. Metalno dvostruko *škljoc* spolja, iz hodnika. Pogledali smo jedno drugo u oči sa različitih krajeva prostorije, i na četvrt sekunde ugledao sam tamo odraz sopstvenog šoka. Onda sam joj već dobacivao napunjeni pištolj. Podigla je ruku i ugrabila ga u vazduhu upravo kada se čitav zid spavaće sobe urušio u grmljavini. Udarni talas me je odigao i bacio natrag u ugao, a potom i na pod.

Sigurno su nas locirali u stanu pomoću senzora za telesnu toplotu, a onda ceo zid minirali prilepcima. Ovog puta nisu želeli ništa da rizikuju. Kroz razrušeni zid stupio je dežmekast komandos insektoidnih očiju, u punoj opremi za gasni napad, i držao je kalašnjikov skraćene cevi u rukama zaštićenim rukavicama.

Dok mi je zvonilo u ušima, i dalje na podu, hitnuo sam H-bombu na njega. Bila je neaktivirana, i u svakom slučaju beskorisna protiv njegove gas-maske, ali on nije imao vremena da prepozna predmet dok se ovaj obrtao prema njemu. Odbio je bombu kundakom kalašnjikova i zateturao se unazad, razrogačen iza staklenih panela maske.

„Pazi, bomba.“

Sara je ležala na podu kraj kreveta i štitila glavu rukama od udarnog talasa. Čula je povik i u sekundama koje nam je taj blef

podario, skočila ponovo na noge, ispruživši ruku sa pištoljem. Iza zida sam video prilike zgurene u očekivanju eksplozije ručne bombe. Začuo sam zujanje nalik na komarca dok su mononuklearni šrapneli leteli kroz prostoriju, pošto je ona sasula tri hica u prvog komandosa. Nije se videlo kako su se probili kroz jurišni oklop i meso ispod njega. Ispustio je zvuk kao neko ko se upinje da podigne nešto teško dok mu je paukov otrov zariova kandže u nervni sistem. Iscerio sam se i počeo da ustajem.

Sara je okretala nišan prema prilikama iza zida kada se drugi komandos iz noći pojavio raširenih nogu na vratima kuhinje i pokosio je rafalom iz automatske puške.

I dalje na kolenima, posmatrao sam je kako umire, hemijski jasno. Sve se odigralo sporo kao kad puštate video-snimak kadar po kadar. Komandos je ciljao nisko, obuzdavajući trzaje od hiperbrze vatre po kojima je kalašnjikov bio čuven. Najpre je razneo krevet, koji je eksplodirao u grudve belog paperja i iskidane tkanine, a zatim i Saru, uhvaćenu u oluji dok se okretala. Video sam da joj se jedna noga pretvorila u kašu ispod kolena, a onda i pogotke u telo, krvave pregršti tkiva iskidane iz njenih bleđih bokova dok je padala kroz zavesu vatre.

Zateturao sam se na noge kada je automatska puška zamucala i učutala. Sara se okrenula potrbuške, kao da želi da sakrije rane od metaka, ali ja sam sve to ionako video kroz koprene crvenila. Napustio sam ugao bez ijedne svesne misli i komandos je zakasnio da okrene kalašnjikov. Zabih se u njega u visini struka, blokirajući mu oružje, i odbacih ga natrag u kuhinju. Cev puške se zakači za dovratak i on je ispusti. Začuh zveket oružja iza sebe kada smo pali na kuhinjski pod. Zahvaljujući brzini i snazi tetrameta, uskobeljao sam se na njega i opkoračio ga, odbio u stranu ruku kojom je mlatarao i dograbio mu glavu obema šakama. Onda sam je razbio o pločice kao kokos.

Oči mu najednom izgubiše fokus ispod maske. Podigoh mu ponovo glavu i tresnuh njome o pod, osetivši da mu lobanja

gnjecavo popušta pri udarcu. Zgrčio sam se na zvuk krckanja, podigao mu glavu i ponovo tresnuo. U ušima sam čuo hućanje vrtloga i sopstveni glas koji je urlao psovke. Bio sam kod četvrtog ili petog udarca kad me je nešto mlatnulo između lopatica i iverje se čarobno razletelo iz noge stola ispred mene. Osetio sam ubode kad su mi se dva ivera zarila u lice.

Bes je iz nekog razloga naglo iscurio iz mene. Pustio sam komandosovu glavu gotovo nežno i podizao sam zbunjeno jednu ruku prema iverju zbog kojeg sam osećao bol u obrazu kad sam shvatio da sam pogođen i da mi je metak sigurno prostrelio grudi i zario se u nogu stola. Spustio sam pogled, zbunjen, i ugledao crvenu mrlju koja mi se širila preko košulje. Tu nije bilo nikakve sumnje. Izlazna rupa bila je dovoljno velika da u nju stane loptica za golf.

Sa tom spoznajom došao je i bol. Kao da mi je neko kroz grudni koš žustro provukao četku od čelične vune za ribanje cevi. Bezmalobolno zamišljeno, podigao sam ruku, pronašao rupu i zapeo je pomoću dva srednja prsta. Vršcima prstiju zagrebao sam po hrapavoj iskidanoj kosti u rani i osetio kako uz jedan od njih pulsira nešto nalik membrani. Metak mi je promašio srce. Zastenjao sam i pokušao da ustanem, ali stenjanje se pretvorilo u kašalj i osetio sam krv na jeziku.

„Da se nisi pomerio, pizda ti materina.“

Taj povik se začuo iz nekog mladog grla, i bio je veoma izobličen usled šoka. Zgurio sam se preko rane i osvrnuo. Na vratima iza mene, neki mladić u policijskoj uniformi stezao je obema rukama pištolj kojim me je upravo ustrelio. Vidno je drhtao. Ponovo sam se zakašljao i okrenuo prema stolu.

Smit i veson mi je bio u visini oka i srebrnasto svetlucao na mestu gde sam ga ostavio pre manje od dva minuta. Možda me je nagnalo upravo to, puki opiljci vremena sljuštenog posle trenutka kada je Sara još bila živa, i kada je sve bilo kako treba. Pre manje od dva minuta, mogao sam da uzmem pištolj, čak sam

i pomišljao na to, pa zašto to ne bih učinio i sada? Zaškrgutao sam zubima, jače nabio prste u rupu u grudima i osovio se na noge zanoseći se. Topla krv mi je poprskala grlo. Slobodnom rukom sam se naslonio na ivicu stola i ponovo pogledao policajca. Osetio sam da mi se usne povlače sa stegnutih zuba pre nalik na osmeh nego na grimasu.

„Ne teraj me da to uradim, Kovaču.“

Stupio sam korak bliže stolu i prislonio se butinama uz njega, dok mi je dah šištao kroz zube a u grlu sam osećao mehuriće. Smit i veson je sijao kao lažno blago na izbrazdanom drvetu. Napolju, u Rukavcu, energija je ošinula iz orbite i obasjala kuhinju nijansama plavetnila. Čuo sam dozivanje vrtloga.

„Kažem da me ne teraš...“

Sklopio sam oči i dograbio pištolj sa stola.

1. DEO: DOLAZAK

(Učitavanje injekcione emisije)

PRVO POGLAVLJE

Vaskrsavanje ume da bude vrlo neprijatno.

U Korpusu Poslanstva uče vas da se prepustite pre uskladištenja. Da se ubacite u ler i samo plutate. To je prva lekcija i instruktori vam to utuве u glavu još od prvog dana. Virdžinija Vidaura nemilosrdnih očiju, sa telom igračice prekrivenim bezobličnim kombinezonom Korpusa, dok je koračala ispred nas u prostoriji za regrutaciju, kazala je: *Ne brinite ni o čemu i bićete spremni za sve*. Deceniju kasnije, ponovo smo se sreli u ćeliji zatvora na Novoj Kanagavi. Čekala ju je kazna od osamdeset godina do punog veka; ozbiljna oružana pljačka i organska oštećenja. Dok su je izvodili iz ćelije, njene poslednje reči bile su: „*Ne brini, mališa, uskladišćite oni to.*“ Onda je pognula glavu kako bi pripalila cigaretu, uvukla dim snažno u pluća za koja više ni najmanje nije marila, i krenula hodnikom kao da ide na kakav tegobni informativni sastanak. Iz oštrog ugla koji mi je otvarao vidokrug kroz vrata ćelije, posmatrao sam kako ponosno korača i šaputao te reči sâm sebi kao mantru.

Ne brini, uskladišćite oni to. Bio je to sjajan primer dvosmislene ulične mudrosti. Sumorna vera u efikasnost kaznenog sistema, i naznaka neuhvatljivog stanja svesti potrebnog da se ne biste nasukali na stenje psihoze. Šta god da osećate, šta god

da mislite, šta god da jeste kad vas uskladište, to ćete biti i kada izađete. To može biti problem u slučajevima jake anksioznosti. Zato se prepustite. Ubacite u ler. Otkočite se i zaplutajte.

Ako imate vremena za to.

Izronio sam iz rezervoara bacajući se, sa jednom šakom prilepljenom preko grudi tražeći rane, dok sam drugom stezao nepostojeće oružje. Težina me je tresnula kao čekić, pa sam se sručio natrag u gel za plutanje. Zamlatarao sam rukama, bolno dokačio jednim laktom zid rezervoara i zabrektao. Zgrudvani gel mi je kuljao u usta i niz grlo. Zatvorio sam naglo usta i uhvatio se za zaštitni rub otvora, ali toga je bilo svuda. U mojim očima, peklo mi je nos i grlo, klizalo mi se pod prstima. Težina mi je olabavila stisak na rubu otvora, sedela mi je na grudima kao za vreme manevra pod jakom gravitacijom, utiskivala me dole, u gel. Telo mi se silovito trzalo u skučenom rezervoaru. Gel za plutanje? *Davio* sam se.

Najednom sam osetio snažan stisak na mišici i dok sam kašljao, neko me je cimnuo u uspravni položaj. Otprilike u isto vreme dok sam se uveravao kako na mojim grudima nema povreda, neko mi je grubo obrisao lice peškirom tako da sam progledao. Zaključio sam da to zadovoljstvo treba da sačuvam za kasnije i usredsredio se na pokušaje da sadržaj rezervoara izbacim iz nosa i grla. Ostao sam da sedim pognute glave oko pola minuta, iskašljavao gel i trudio se da shvatim zbog čega je sve toliko teško.

„Toliko o obuci.“ To je izgovorio osoran muški glas kakav se obično čuje u blizini kaznenih institucija. „Čemu su vas uopšte učili u Poslanstvu, Kovaču?“

Tada sam shvatio. Na Harlanovom Svetu, Kovač je veoma često ime. Svi znaju kako se izgovara. Ovaj lik to nije znao. Koristio je rastegnutu verziju amangličkog koji se koristi na Svetu, ali čak i ako se to uzme u obzir, gadno je izobličio moje ime i njegov završetak je zvučao kao tvrdo „k“ umesto slovenskog „č.“

A sve je bilo previše teško.

Spoznaja se probila kroz moje zamagljene percepcije kao cigla kroz mat staklo.

Bio sam na drugoj planeti.

Negde usput, uzeli su Takešija Kovača (d.l.), i otpremili ga. A pošto je Harlanov Svet bio jedina nastanjiva biosfera u sistemu Bleska, to je podrazumevalo injekcionu emisiju na međuzvezdanoj udaljenosti do...

Dokle?

Podigao sam pogled. Oštra svetlost neonskih cevi na betonskoj tavanici. Sedeo sam na otvorenom izlazu iz metalnog cilindra bez sjaja i po svemu sudeći ličio na nekog drevnog avijatičara koji je zaboravio da se propisno opremi pre nego što se popeo u dvokrilac. Cilindar je bio jedan od dvadesetak u nizu, naređanih uza zid, spram teških čeličnih vrata koja su bila zatvorena. Vazduh je bio leden, a zidovi neokrečeni. Treba biti pošten i reći kako su na Harlanovom Svetu makar prostorije za utakanje ofarbane u pastelne boje, a dežurno osoblje izgleda privlačno. Na kraju krajeva, trebalo bi da ste isplatili svoj dug društvu. Mogu makar da vam omoguće da vedro započnete svoj novi život.

Reč „vedro“ nije postojala u rečniku ljudske prilike koja se nalazila preda mnom. Visok oko dva metra, izgledao je kao da se izdržavao borbama sa močvarnim panterima pre nego što mu se ukazala prilika za sadašnji posao. Mišići su mu bili ispupčeni na grudima i rukama kao telesni oklop, a glava iznad njih bila je kratko podšišana, tako da mu se video dugačak ožiljak nalik na munju koja se spuštala sve do levog uva. Bio je u komotnoj crnoj odeći s epoletama i logom diskete na grudima. Oči su mu bile u tonu s odećom i posmatrao me je s ovejanom smirenošću. Pošto mi je pomogao da sednem, odstupio je izvan domašaja, kao po udžbeniku. Radio je ovo već dugo.

Pritisnuo sam jednu nozdrvu, zatvorio je i izduvao iz druge gel iz rezervoara.

„Hoćete li mi reći gde sam? Pobrojati moja prava, tako nešto?“

„Kovaču, u ovom trenutku vi nemate nikakva prava.“

Podigao sam pogled i video da mu je na licu mračan osmeh, kao prišiven. Slegnuo sam ramenima i duvanjem pročistio i drugu nozdrvu.

„Hoćete li mi reći gde se nalazim?“

Oklevao je na trenutak, bacio pogled na tavanicu prekrivenu neonskim cevima kao da želi da se uveri u informaciju pre nego je prenese drugome, a onda ponovio moje sleganje ramenima.

„Naravski. A što da ne? Nalazite se u Bej Sitiju, druškane. U Bej Sitiju, na Zemlji.“ Ta grimasa od osmeha vratila mu se na lice. „U domu ljudske rase. Molimo vas da uživajte u boravku na ovom najdrevnijem od svih civilizovanih svetova. Ta-nana-NA.“

„Nemojte juriti karijeru u turizmu“, rekao sam mu trezveno.

Doktorica me je povela dugim belim hodnikom na čijem su se podu videle brazgotine od nosila sa gumenim točkićima. Išla je prilično brzo i imao sam muke da održim korak s njom, umotan samo u običan sivi peškir, dok je sa mene još kapao gel iz rezervoara. Ona se držala naizgled lekarski ljubazno, ali ispod toga sam slutio napetost. Pod miškom je nosila hrpu savijenih štampanih dokumenata i očito je imala preča posla. Upitao sam se koliko je utakanja obavljala dnevno.

„Sutra-preksutra još treba da se odmarate koliko god možete“, izdeklamovala je. „Možda osetite malo bolova i tištanja, ali to je normalno. Spavanje će rešiti taj problem. Ako budete imali ponovnih komp...“

„Znam. Već sam ovo radio.“

Nije mi bilo naročito stalo do opštenja sa drugim ljudima. Upravo sam se setio Sare.

Zaustavili smo se kraj bočnih vrata gde je na mat staklu šablonom bila ispisana reč *tuševi*. Doktorka me uvede unutra i načas zastade, zagledana u mene.

„I tuševe sam već koristio“, pokušao sam da je ubedim.

Ona klimnu glavom. „Kad budete završili, na kraju hodnika je lift. Otpust je na sledećem spratu. Ah, policajci čekaju da razgovaraju sa vama.“

U priručniku piše kako treba da izbegavate snažne adrenalinske navale kad razgovarate sa tek utočenima, ali ona je verovatno pročitala moj dosje i nije smatrala da je susret s policijom bogzna kakav veliki događaj, ako se ima u vidu kako sam živeo. Pokušao sam da se u tome složim s njom.

„Šta oni hoće?“

„Nisu smatrali da to treba da mi kažu.“ U tim rečima čula se britka razdraženost koju nije htela da mi pokaže. „Možda vas je preduhitrio glas koji vas bije.“

„Možda.“ Bez svesne namere, razvukoh novo lice u osmeh. „Doktorke, nikada ranije nisam bio ovde. Hoću reći, na Zemlji. Nikad nisam imao posla s vašom policijom. Treba li da se zabrinem?“

Ona me pogleda i ja videh kako joj u oči navire mešavina straha, čuđenja i prezira prema neuspelom reformisanom pripadniku ljudske rase.

„S obzirom na to kakav ste čovek“, izusti ona konačno, „pomislila bih da bi trebalo da se oni zabrinu.“

„Da, svakako“, rekoh tiho.

Oklevala je, a onda mahnula. „U svlačionici je ogledalo“, rekla je i otišla. Pogledao sam prema prostoriji koju mi je pokazala, ne baš siguran jesam li već spreman za ogledalo.

Pod tušem sam bez neke određene melodije zviždukao kako bih odagnao nelagodnost, i istrljao sapunom i rukama novo telo. Košuljica mi je bila u ranim četrdesetim, po standardu Protektorata, plivačke građe i sa nečim nalik na vojne navike

usađenim u nervni sistem. Bila je to najverovatnije neurohe-
mijska nadgradnja. I sâm sam je nekada koristio. U plućima
sam osećao stezanje koje je ukazivalo na nikotinsku naviku, a
na podlaktici sam imao nekoliko izraženih ožiljaka, ali mimo
toga, nisam mogao pronaći nikakav razlog da se požalim. Sitne
mane i nedostaci sustignu vas kasnije i, ako ste iole pametni,
naviknete se da živite sa njima. Svaka košuljica ima sopstvenu
prošlost. Ako vas takve stvari brinu, možete se snabdeti u *Sinteti*
ili *Fabrikonu*. Nosio sam ja sasvim dovoljno sintetičkih tela;
veoma često ih koriste za saslušanja povodom pomilovanja.
Jeftina su, ali to isuviše liči na usamljenički život u promajnoj
kući, i čini se da nikada ne uspeju da podese kola za ukuse kako
valja. Sve što jedete na kraju ima ukus piljevine.

U kabini za presvlačenje zatekao sam na klupi uredno pre-
savijeno letnje odelo, i ogledalo postavljeno na zidu. Povrh hrpe
odeće bio je jednostavan čelični ručni časovnik, koji je kao teg
pritiskao običan beli koverat s uredno napisanim mojim ime-
nom. Udahnuo sam duboko i prišao da se pogledam u ogledalu.

To je uvek najteži deo. Radim ovo već skoro dve decenije, i
još me uzdrma kad pogledam u ogledalo i tamo vidim sasvim
nepoznatog čoveka. To vam je kao da izvlačite sliku iz dubina
autostereograma. Prvih nekoliko trenutaka vidite samo kako
vas neko posmatra kroz prozorski ram. A onda, kao u promeni
fokusa, osetite da brzo lebdite iza maske i pribijate se uz njenu
unutrašnjost s udarom koji se gotovo fizički oseti. Kao da vam
neko preseče pupčanik, samo što umesto da tako razdvoji vas
dvoje, ono tuđe bude odsečeno i sada samo gledate u sopstveni
odraz u ogledalu.

Stajao sam tamo i brisao se peškirom, navikavajući se na
lice. Ono je u osnovi bilo lice belca, što je za mene bila pro-
mena, a sveukupni utisak bio mi je da ukoliko u životu postoji
linija manjeg otpora, nju ovo lice nikada nije pronašlo. Čak i sa
karakterističnim bledilom usled dugog boravka u rezervoaru,

crte lica u ogledalu opet su izgledale preplanulo. Posvuda su se videle bore. Gusta podšišana kosa bila je crna i prošarana sedim vlasima. Oči su mi bile zamišljeno plave nijanse, a ispod levog oka pružao se bled iskrzan ožiljak. Podigao sam levu podlakticu i pogledao priču koja je tamo bila ispisana, zapitavši se jesu li ti ožiljci međusobno povezani.

U kovertu ispod časovnika nalazio se samo jedan list odštampanog papira. Pravi-pravcati papir. Rukom ispisan potpis. Veoma staromodno.

Pa, sad si na Zemlji. Na najdrevnijem od svih civilizovanih svetova. Slegnuo sam ramenima i prešao pogledom preko pisma, a onda se obukao, presavio ga i stavio u sako svog novog odela. Pogledavši poslednji put u ogledalo, stavio sam novi časovnik oko ruke i otišao da se sastanem s policajcima.

Bilo je četiri i petnaest, po lokalnom vremenu.

Doktorka me je čekala, sedeći iza dugog i zakrivljenog pulta recepcije i popunjavajući formulare na monitoru. Mršav muškarac strogog izgleda, u crnom odelu, stajao je kraj njenog ramena. U prostoriji nije bilo više nikoga.

Pogledao sam oko sebe, a onda vratio pogled na čoveka u odelu.

„Vi ste policajac?“

„Napolju su.“ On pokaza na vrata. „Ovde nemaju nadležnost. Da bi ušli ovamo, potrebna im je posebna dozvola. Imamo sopstveno obezbeđenje.“

„A vi ste?“

On me pogleda s istom onom mešavinom osećanja kojom me je doktorka iznenadila na donjem spratu. „Upravnik Sullivan, izvršni direktor Centrale Bej Sitija, ustanove koju sada napuštate.“

„Kao da niste oduševljeni time što ćete ostati bez mene.“

Salivan me prostreli pogledom. „Vi ste povratnik, Kovaču. Nikada nisam mogao da pronađem opravdanje za traćenje valjane krvi i mesa na ljude poput vas.“

Dodirnuh pismo u džepu na grudima. „Sreća moja što se gospodin Benkroft ne slaže sa vama. Navodno, on je po mene poslao limuzinu. Je li i ona napolju?“

„Nisam pogledao.“

Negde na pultu zazvonio je zvuk protokola. Doktorka je završila s unosom podataka. Otrgla je savijenu ivicu odštampalog papira, parafirala ga na nekoliko mesta i dodala Salivanu. Upravnik se nagnu iznad papira, pregledavši ga skupljenim očima pre nego što je naškrabao svoj potpis i pružio mi primerak.

„Takeši Lav Kovak“, reče on, izgovorivši pogrešno moje ime s podjednakom veštinom kao i njegov podanik u prostoriji sa rezervoarima. „Na osnovu ovlašćenja koja su mi dodeljena Pravosudnim sporazumom Ujedinjenih nacija, otpuštam vas u najam kod Lorenasa Dž. Benkrofta, na period od najviše šest nedelja, posle čijeg isteka će biti razmotren vaš uslovni otpust. Molim vas da ovde potpišete.“

Uzeo sam penkalo i potpisao se tuđim rukopisom kraj upravnikovog prsta. Salivan je odvojio gornji i donji primerak, i pružio mi onaj ružičasti. Doktorka podiže drugi list i Salivan ga uze.

„Ovo je lekarska izjava kojom se potvrđuje da je Takeši Kovač (d.l.) primljen zdrav i čitav od Pravosudne uprave Harlanovog Sveta, i potom utočen u ovo telo. Tome sam svedok bio ja, kao i monitor zatvorene TV mreže. Disk sa kopijom pojedinosti o prenosu i podacima iz rezervoara nalazi se u prilogu. Molim vas da potpišete ovu izjavu.“

Podigao sam načas pogled i uzaludno potražio ma kakav trag kamera. Nije vredelo opirati se. Naškrabao sam i drugi put svoj novi potpis.

„Ovo je kopija ugovora o najmu koji vas obavezuje. Molim vas da ga pažljivo pročitate. Nepoštovanje bilo kog njegovog

člana može za posledicu imati vaše momentalno vraćanje u skladište kako biste izdržali kaznu do kraja bilo tamo, bilo u nekoj drugoj ustanovi po izboru Uprave. Razumete li ove uslove i slažete li se sa tim da vas oni obavezuju?“

Uzeo sam papire i brzo ih pročitao. Sve je bilo standardno. Modifikovana verzija ugovora o uslovnom puštanju na slobodu koji sam već pet-šest puta potpisao na Harlanovom Svetu. Jezik je bio malo drveniji, ali je sadržina bila ista. Drugim rečima, sranje. Potpisao sam a da nisam ni trepnuo.

„U redu, onda.“ Činilo se da je Salivan malo smekšao. „Imate sreće, Kovaču. Nemojte protračiti ovu priliku.“

Zar im nikad ne dosadi da to govore?

Presavio sam svoje papire bez reči i strpao ih u džep kraj pisma. Okrenuo sam se da pođem kada je doktorica ustala i pružila mi belu karticu. „Gospodine Kovaču.“ Zastao sam.

„Ne bi trebalo da imate velikih problema s prilagođavanjem“, reče ona. „To je zdravo telo, a vi ste na ovo navikli. Ako bude nečeg izuzetno problematičnog, pozovite ovaj broj.“

Pružio sam ruku i podigao pravougaonu karticu mašinski precizno, što ranije nisam primećivao. Neurohem je počeo da deluje. Ruka mi je smestila karticu u isti džep gde je bio i ostatak papirologije i onda sam otišao, prošavši kroz recepciju i otvorivši vrata bez ijedne reči. Možda je to od mene bilo nezahvalno, ali mislim da niko u toj zgradi još nije zaslužio moju zahvalnost.

Imate sreće, Kovaču. Nego šta. Sto osamdeset svetlosnih godina daleko od kuće, u telu drugog muškarca sa ugovorom o najmu na šest nedelja. Dovedi su me kako bih obavio posao koji lokalna policija nije htela ni da takne. Ako omanem, vraćam se u skladište. Bio sam toliki srećko da mi je došlo da zapevam dok sam prolazio kroz vrata.

DRUGO POGLAVLJE

Napolju je dvorana bila ogromna, i gotovo pusta. Najviše je podsećala na železnički terminal kod kuće, u Milsportu. Ispod kose tavanice od dugačkih providnih panela, ploče od topljenog stakla na podu sijale su kao ćilibar na popodnevnom suncu. Grupa dece igrala se automatskim vratima kod izlaza, a bio je tamo i usamljeni robot za čišćenje koji je njuškao u senci duž jednog zida. Ništa se drugo nije pomeralo. Raštrkani ljudi bili su nasukani u sjaju na klupama od starog drveta, gde su u tišini čekali da im prijatelji ili članovi porodice pristignu iz svojih egzila digitalnog ugljenika.

Centrala za utakanje.

Ti ljudi nisu mogli da prepoznaju svoje bližnje u njihovim novim košuljicama; prepoznavanje se prepuštalo povratnicima, a kod onih koji su ih čekali, iščekivanje ponovnog susreta bilo je pomešano sa hladnom strepnjom zbog neizvesnosti koje će telo morati da nauče da vole. Ili su oni možda bili udaljeni nekoliko generacija i čekali srodnike koji su sada za njih bili tek nejasno sećanje iz detinjstva ili porodična legenda. Poznao sam jednog lika u Korpusu, Murakamija, koji je čekao da mu puste pradedu koji je bio uklonjen pre više od jednog veka. On je išao u Novu Peštu sa litrom viskija i takom za bilijar kao poklonima

za povratak kući. Odrastao je na pričama o njegovom pradedi u bilijarskim salama Kanagave. Ovoga su uklonili pre nego što se Murakami i rodio.

Primetio sam svoj komitet za doček dok sam silazio stepenicama u glavni deo dvorane. Tri visoke siluete okupile su se oko jedne klupe, i premeštale su se nemirno s noge na nogu pod kosim zracima sunca, podižući vrtloge čestica prašine koje su tamo lebdele. Četvrta prilika sedela je na klupi, prekrštenih ruku i ispruženih nogu. Sve četvoro su imali na licu reflektivne naočari za sunce koje su im sa udaljenosti pretvarale lica u istovetne maske.

Pošto sam već išao prema vratima, nisam ni pokušao da skrenem prema njima i to im je sigurno palo na pamet tek kada sam prevalio već polovinu puta kroz dvoranu. Dvojica su kliznula prema meni kako bi me presreli lako i smireno kao krupne mačke koje su se nedavno nahranile. Glomazni i surovih lica, s uredno začešljanim mohikanskim frizurama, preprečili su put nekoliko metara ispred mene i nagnali me da biram hoću li stati u okretu ili naglo napraviti krug oko njih. Stao sam. Novoučitanane pridošlice nisu baš u poziciji da nerviraju lokalnu miliciju. Pokušao sam da se osmehnem drugi put za taj dan.

„Mogu li nešto da učinim za vas?“

Stariji od njih dvojice nemarno mahnu značkom prema meni, pa je skloni kao da bi mogla da se uprlja na otvorenom vazduhu.

„Policija Bej Sitija. Poručnica bi da razgovara s vama.“ Ta rečenica je zvučala kao da je naglo prekinuta, kao da se upinjao da joj ne doda neki epitet na kraju. Potrudio sam se da izgledam kao da ozbiljno razmišljam o tome hoću li krenuti sa njima ili ne, ali uhvatili su me i znali su to. Jedan sat posle rezervoara, još ne znate dovoljno toga o svojoj košuljici da biste se upuštali u tuču. Potisnuo sam iz misli slike Sarine smrti i dozvolio da me povedu natrag prema policajki koja je sedela.

Poručnica je bila žena u tridesetim godinama. Pod zlatnim diskovima naočara za sunce imala je jagodice nasleđene od nekog amerindijanskog pretka i široka usta trenutno stisnuta u podrugljivu crtu. Naočare su bile nabijene na nos kojim biste mogli da otvarate konzerve. Celo lice joj je bilo uokvireno kratkom, neurednom kosom, koja je napred štrčala u šiljcima. Imala je na sebi preveliku borbenu jaknu, ali duge noge obavijene crnim materijalom koje su virile ispod donjeg ruba jasno su ukazivale da se ispod jakne nalazi vitko telo. Gledala me je odozdo ruku skrštenih na grudima gotovo čitav minut pre nego što je progovorila.

„Kovač, je li tako?“

„Da.“

„Takeši Kovač?“ Izgovor joj je bio savršen. „S Harlanovog Sveta? Milsport preko skladišta Kanagava?“

„Znate šta, prosto ću vas prekinuti kad u nečemu pogrešite.“

Zavlada duga stanka, dok su ta reflektivna sočiva bila okrenuta prema meni. Oficirka se malčice pomeri i pogleda u brid jedne svoje šake.

„Imate li dozvolu za tu vrstu šegačenja, Kovaču?“

„Žao mi je. Ostavio sam je kod kuće.“

„A zbog čega ste došli na Zemlju?“

Nestrpljivo sam progundao: „Sve ovo već znate, inače ne biste bili ovde. Imate li nešto da mi kažete, ili ste ove mališane povelj samo kako bi nešto naučili?“

Osetio sam kako se šaka sklapa oko moje mišice i steže. Policajka jedva primetno pomeri glavu prema policajcu iza mene i on me ponovo pusti.

„Smirite se, Kovaču. Došla sam samo da pročaskamo. Da, znam da vas je Lorens Benkroft aktivirao. Štaviše, došla sam da vam ponudim prevoz do Benkroftove rezidencije.“ Najednom se pognula napred i ustala. Na nogama je bila visoka gotovo koliko

i moja nova košuljica. „Ja sam Kristin Ortega, iz Odeljenja za organska oštećenja. Benkroft je bio moj slučaj.“

„Bio?“

Ona klimnu glavom. „Slučaj je zaključen, Kovaču.“

„Je li to upozorenje?“

„Ne, puka činjenica. Čisto samoubistvo.“

„Izgleda da Benkroft ne misli tako. Tvrdi da je ubijen.“

„Da, čula sam za to.“ Ortega slegnu ramenima. „Pa, to je njegovo pravo. Takvom čoveku je verovatno teško da pomisli kako je mogao sam sebi da raznese glavu.“

„Kakvom čoveku?“

„Ma dajte...“ Ona začuta i malčice mi se osmehnu. „Izvinite, stalno zaboravljam.“

„Šta to zaboravljate?“

Nastade nova stanka, ali sada se činilo da je Kristin Ortega prvi put izgubila ravnotežu za to kratko vreme koliko smo se poznavali. Ton joj je bio pomućen oklevanjem kada je ponovo progovorila. „Niste odavde.“

„Pa?“

„Pa, svako ko je odavde znao bi kakav je čovek Lorens Benkroft. To je sve.“

Opčinjen time što neko može imati razloga da tako nevešto laže neznanca, pokušao sam da je navedem da se ponovo opusti. „Bogat“, upustio sam se u nagađanje. „Moćan čovek.“

Osmehnula se neubedljivo. „Videćete. Dakle, želite li da vas povežemo ili ne?“

U pismu koje sam imao u džepu stajalo je da će me ispred terminala pokupiti vozač. Benkroft nije pominjao policiju. Slegnuo sam ramenima.

„Još nikad nisam odbio besplatnu vožnju.“

„Dobro. Onda, da krenemo?“

Okrružili su me i tako otpratili do vrata, da bi zatim izašli ispred mene kao telohranitelji, zabačenih glava, pretražujući

okolinu očima ispod sočiva. Ortega i ja smo zajedno prošli između njih i toplota sunčeve svetlosti oblila mi je lice. Skupio sam svoje nove oči zbog bleštanja i razaznao uglaste građevine iza ograda od prave žice na drugoj strani loše održavane piste. Sterilne, beličaste, sasvim moguće originalne predmilenijumske zgrade. Između neobično jednobojnih zidova videli su se delovi sivog gvođenog mosta koji se pružao prema nečemu skrivenom od pogleda. Jednako bezbojna leteća i površinska vozila bila su poređana u ne baš urednim nizovima. Vetar je naglo ojačao i ja sam osetio slab miris procvetalog korova koji je rastao iz pukotina u pisti. Iz daljine se čuo poznati šum saobraćaja, ali je sve ostalo izgledalo kao scenografija za neku dramu čija je radnja smeštena u prošlosti.

„...i kažem vam da je sudija samo *jedan!* Ne verujte naučnicima kad vam govore...“

Kreštanje loše podešenog razglasa dočekalo nas je dok smo silazili stepenicama od izlaza. Pogledao sam preko piste i ugledao gomilu okupljenu oko čoveka u crnom koji je stajao na sanduku. Hologramski plakati nasumično su se pomerali u vazduhu iznad glava slušalaca. **NE REZOLUCIJI 653! SAMO BOG MOŽE DA VASKRSAVA! UDL = SMRT.** Klicanje je pokrilo zvuk iz razglasa.

„Šta je ovo?“

„Katolici“, reče Ortega, izvivši usnu. „Stara verska sekta.“

„Je li? Nikad nisam čuo za njih.“

„Ne, niste ni mogli. Oni ne veruju da možete digitalizovati ljudsko biće a da ne izgubite njegovu dušu.“

„Dakle, to nije naročito raširena veroispovest.“

„Samo na Zemlji“, reče ona kiselo. „Mislim da je Vatikan – to je njihova centralna crkva – finansirao nekoliko kriobrodova na letu za Starfol i Latimer...“

„Bio sam na Latimeru i nikad nisam naišao na nešto slično ovome.“

„Brodovi su krenuli početkom veka, Kovaču. Stići će tamo tek za nekoliko decenija.“

Zaobišli smo skup, a neka devojka kose strogo zategnute na potiljak tutnula mi je letak. Taj pokret je bio toliko nagao da je izazvao nekontrolisani refleks moje košuljice pa sam izveo blokadu pre nego što sam uspostavio kontrolu nad njom. Sa strogim izrazom u očima, ona je stajala i držala letak u ispruženoj ruci, a ja sam ga uzeo od nje i umirujuće joj se osmehnuo.

„Nemaju nikakva prava“, reče ona.

„O, slažem se...“

„Samo Gospod Bog može spasti vašu dušu.“

„Ja...“ Ali tada me je Kristin Ortega već odlučno gurala dalje, ispraksirano me držeći za mišicu. Stresao sam njenu ruku sa sebe učtivo, ali jednako odlučno.

„Zar se zbog nečega žurimo?“

„Da, mislim da oboje imamo pametnija posla“, reče ona stegnutih usana, osvrnuvši se prema svojim kolegama, koji su i sami odbijali ponuđene letke.

„Možda sam želeo da razgovaram s njom.“

„Zar? Meni se činilo da ste hteli da je mlatnete u grlo.“

„To je bila samo reakcija košuljice. Mislim da je ona svojevremeno prošla kroz nekakvo neurohemijsko uslovljavanje, a devojka je izazvala reakciju. Znaite, ljudi uglavom odleže nekoliko sati posle učitavanja. Malčice sam nervozan.“

Zagledao sam se u letak koji sam držao u rukama. MOŽE LI VAM MAŠINA SPASTI DUŠU?, pitao me je retorički. Reč „mašina“ bila je odštampana slovima dizajniranim tako da podsećaju na arhaični računarski prikaz. „Duša“ je bila sačinjena od pisanih stereogramskih slova koja su poigravala preko cele strane. Okrenuo sam je da vidim odgovor.

NE!!!!

„Dakle, privremeno kriogensko zamrzavanje je u redu, ali digitalizovan ljudski tovar nije. Zanimljivo.“ Osvrnuo sam se prema svetlucavim plakatima, zamišljen. „Šta je Rezolucija 653?“

„Ogledni slučaj pred sudom UN“, reče Ortega kratko. „Javni tužilac iz Bej Sitija hoće da sudskim nalogom pozove jednu uskladištenu katolikinju da svedoči. Kao ključni svedok. Vatikan tvrdi da je ona već mrtva i u Božjim rukama. Za njih je to bogohuljenje.“

„Tako dakle. Znači, sasvim je jasno na čijoj ste vi strani.“

Ona stade i okrenu se prema meni.

„Kovaču, ja mrzim te odvratne ludake. Tlače već skoro dve i po hiljade godina. Odgovorni su za više bede nego ma koja druga organizacija u istoriji. Zaboga, znate li da ne dozvoljavaju svojim vernicima da primenjuju čak ni *kontrolu začeca*, i suprotstavljali su se svakom značajnom medicinskom otkriću u proteklih pet vekova. U njihovu korist se može reći praktično samo to da ih je UDL – uskladištenje digitalizovanih lica – sprečilo da se šire zajedno s ostatkom čovečanstva.“

Ispostavilo se da je moje prevozno sredstvo bilo izlupan, ali nepobitno poletan transporter lokid-mitoma ofarban u, kako sam pretpostavio, policijske boje. Leteo sam lok-mitovima na Šariji, ali oni su bili potpuno crni, prefarbani bojom za izbegavanje radara. Crvene i bele pruge na ovome izgledale su drečavo u poređenju s tim. Pilot s naočarima za sunce u skladu sa ostatkom male Orteginе bande sedeo je nepomično u kabini. Vrata u truhu vazdušne krstarice već su bila podignuta. Ortega lupnu po rubu otvora kada smo se ukrcali i turbine se probudiše, oglasivši se zvukom nalik na šapat.

Pomogao sam jednom mohikancu da spusti poklopac, pridržao se dok se letelica dizala, i uspeo da dođem do sedišta kraj prozora. Dok smo se uspinjali u spirali, izvio sam vrat kako bih zadržao na oku gomilu na zemlji. Transporter se ispravio na

visini od oko stotinu metara i malo oborio nos. Zavalio sam se u naručje automatskog sedišta i shvatio da me Ortega posmatra.

„Još ste radoznali, a?“, reče ona.

„Osećam se kao turista. Hoćete li mi odgovoriti na jedno pitanje?“

„Ako budem mogla.“

„Pa, ako ovi likovi ne primenjuju kontrolu začeca, sigurno ih ima veoma mnogo, zar ne? A Zemlja u ovo doba baš i nije neka košnica što se aktivnosti tiče, pa... Zbog čega onda oni nisu ovde glavni?“

Ortega i njeni pratioci zgledaše se s neprijatnim osmesima. „Zbog uskladištenja“, reče mohikanac s moje leve strane.

Pljesnuh se po potiljku, a onda upitah koristi li se uopšte ovde taj gest. Na kraju krajeva, to je standardno mesto za kortikalno spremište, ali kulturološke dosetke ne deluju uvek tako.

„Zbog uskladištenja. Naravno.“ Okružih pogledom po njihovim licima. „Za njih nema posebnih izuzetaka?“

„Jok.“ Zbog nečeg smo tokom tog kratkog razgovora svi postali drugari. Opuštali su se. Isti onaj mohikanac nastavi da objašnjava. „Deset godina ili tri meseca, njima je to jedno te isto. Svaki put je to smrtna presuda. Oni nikad ne izađu iz spremišta. Zgodno, a?“

Klimnuh glavom. „Vrlo čisto. Šta biva s telima?“

Muškarac preko puta odmahnu s nipodaštavanjem. „Prodaju ih, komadaju za presađivanje. Zavisi od porodice.“

Okrenuo sam se i zagledao kroz prozor.

„Kovaču, nešto nije u redu?“

Ponovo sam se okrenuo prema Ortegi dok mi se licem širio nov osmeh. Činilo mi se da sam već uspešno ovladao osmehivanjem.

„Ne, ne. Samo sam se malo zamislio. Ovo mi izgleda kao potpuno drugačija planeta.“

Na to su se grohotom nasmejali.

Sunčani dom, 2. oktobar

Takeši-sane,

Kada budete primili ovo pismo, bićete nesumnjivo donekle dezorijentisani. Iskreno vam se izvinjavam zbog toga, ali uverili su me da bi obuka koju ste prošli u Korpusu Poslanstva trebalo da vam omogući da se nosite sa situacijom. Isto tako, uveravam vas, uopšte vas ne bih izlagao ovome da se i sâm ne nalazim u tako očajničkoj situaciji.

Zovem se Lorens Benkroft. Pošto ste iz kolonija, to vam verovatno ništa ne znači. Biće dovoljno da kažem da sam bogat i moćan čovek ovde, na Zemlji, te da sam zahvaljujući tome stekao mnogo neprijatelja. Pre šest nedelja sam ubijen, a policija je odlučila da taj čin, iz sopstvenih razloga, tretira kao samoubistvo. Pošto su ubice na kraju omanule, mogu samo pretpostaviti da će pokušati s tim ponovo i da će, s obzirom na držanje policije, ovog puta možda i uspeti.

Svakako ćete se zapitati kakve sve to ima veze s vama i zašto ste izvučeni iz skladišta kako biste prevalili sto osamdeset šest svetlosnih godina i bavili se takvim lokalnim pitanjem. Advokati su me posavetovali da angažujem privatnog detektiva, ali s obzirom na moju istaknutu ulogu u globalnoj zajednici, nisam u stanju da imam poverenja u bilo koga odavde. Vaše ime sam dobio od Rejlin Kavahare, sa kojom ste, kako sam razumeo, radili pre osam godina na Novom Pekingu. Korpus Poslanstva uspeo je da vas pronađe u Kanagavi dva dana posle mog raspitivanja za vaše boravište, premda s obzirom na vaš otpust i naknadne aktivnosti

oni nisu mogli da mi ponude nikakve operativne garancije ili jemstva. Shvatio sam da ste sami svoj gazda.

Uslovi pod kojima ste pušteni jesu sledeći: Angažovani ste da radite za mene u periodu od šest nedelja sa opcijom da ugovor obnovim po isteku tog perioda ukoliko dalji rad bude neophodan. Za to vreme, ja ću biti odgovoran za sve razumne troškove u vezi s vašom istragom. Pored toga, pokriću zakupninu košuljice u tom periodu. U slučaju da uspešno zaključite istragu, ostatak vaše kazne na boravak u skladištu u Kanagavi – sto sedamnaest godina i četiri meseca – biće poništen, a vas će prebaciti na Harlanov Svet, gde ćete moći da izaberete košuljicu koju poželite. Alternativno, prihvatam obavezu nadoknade isplata za vašu sadašnju košuljicu ovde, na Zemlji, tako da možete postati naturalizovani građanin UN. U oba ova slučaja, biće vam isplaćen iznos od sto hiljada UN dolara, ili njegov ekvivalent.

Mislim da su ovi uslovi velikodušni, ali trebalo bi da tome dodam kako ja nisam čovek sa kojim se treba igrati. U slučaju da vaša istraga bude neuspešna, a ja budem ubijen, ili u slučaju da na ma koji način pokušate bekstvo ili izbegavanje uslova iz vašeg ugovora, najam košuljice biće istog momenta okončan, a vas će vratiti u skladište da izdržite do kraja kaznu ovde, na Zemlji. Sve dalje pravne kazne koje eventualno zaslužite mogu se dodati presudi. Ukoliko odlučite da od samog početka ne prihvatite moj ugovor, takođe ćete odmah biti vraćeni u skladište, premda u takvom slučaju ne mogu prihvatiti troškove vašeg prenosa natrag na Harlanov Svet.

Nadam se da ćete u ovom sporazumu prepoznati priliku za sebe i pristati da radite za mene. U očekivanju toga, šaljem vozača da vas pokupi iz ustanove za uskladištenje. Ime mu je Kertis i on je jedan od mojih najpouzdanijih nameštenika. Sačekajte vas u dvorani za otpust.

Očekujem da se sretnemo u Sunčanom domu.

Srdačno,

Lorens Dž. Benkroft